

Наг.М. Гаркуша, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ

Становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження у світовий освітній простір потребує суттєвих змін інноваційного спрямування у підготовці майбутніх фахівців у будь-якій галузі.

Сучасні вимоги щодо рівня професійної підготовки фахівців вищих навчальних закладів на перший план висувають потреби формування творчої, активної, відповідальної і самостійної особистості майбутнього спеціаліста. Запорукою якісної професійної підготовки фахівця виступає оптимально організований навчальний процес у вищій школі, який передбачає тенденцію руху від пізнання до самопізнання і творчості.

Проблема інноваційних методів навчання у підготовці студентів є однією з найбільш актуальних в системі сучасної освіти. Сьогодні вимагає створення проблемних ситуацій, звернення до слухачів і одержання зворотного зв'язку, стимулювання слухачів до активної дискусії.

Серед новітніх методів навчання науковці виділяють ділові, психолого-економічні, інтелектуальні тренінги, ділові ігри, коучинг-тренінги для набуття нових якостей та вмінь, мозковий штурм, ігри на згуртування колективу, моделювання нестандартних, конфліктних і критичних ситуацій тощо.

Слід зазначити, що основним видом навчальної роботи у ВНЗ є лекція, яка створює фундаментальну базу знань студентів з кожної дисципліни, що передбачена навчальним планом. Сучасний рівень підготовки студентів орієнтує викладача на перехід від традиційної лекції, яка, як правило, має суто інформаційний характер і побудована переважно на творчій активності викладача, а не студента, до читання інтерактивної лекції. Інтерактивна лекція дозволяє поєднати керуючу роль викладача з високою активністю студентів на основі використання сучасних інтерактивних технологій. Інтерактивне навчання передбачає застосування комп'ютерних програм, що реалізують діяльнісний підхід до навчання, засобами реалізації якого слугують комплекси програмно-апаратних засобів (комп'ютер, мультимедійний проектор, Web-камера, сенсорна дошка, тощо).

Інтерактивна лекція, як будь-яка інша, містить постановку навчальної мети, визначення актуальності теми, що вивчається, виклад

навчального матеріалу за окремими питаннями, застосування міждисциплінарних зв'язків, відповіді на запитання студентів, підведення підсумків. До лекції ставлять певні вимоги: науковість та інформаційність, аргументованість, наявність достатньої кількості переконливих прикладів, фактів, емоційність викладу інформації, викладання доступно і зрозумілою мовою, активізація мислення слухачів, постановка запитань для роздумів, чітка структура і логіка розкриття питань теми, узагальнення основних ідей лекції, а також спрямування подальшої самостійної роботи студентів.

Особливостями інтерактивної лекції є активізація мислення і самостійної роботи студентів. Інтерактивна лекція має не суто інформаційний характер, а здебільшого проблемний і пошуковий. Лектор ставить проблему перед студентами і допомагає їм самостійно працювати в напрямку її розв'язання.

Перевагами інтерактивної лекції є можливість опрацювання великого масиву інформації, налагодження оперативного зворотного зв'язку зі студентами, мобілізація мислення, знань та умінь студента, досягнення високих результатів навчальної діяльності.

Однак, слід зазначити, що не кожна лекція і не з кожної дисципліни може бути побудована як інтерактивна. Це, на наш погляд, повинен вирішувати лектор з урахуванням доцільності використання інтерактивних методів та інноваційних технологій навчання для викладання конкретного курсу та теми. Окрім того, така методика читання лекцій потребує нових навчально-методичних матеріалів, а саме: мультимедійного підручника, електронного конспекту лекцій, презентаційної версії курсу. Потрібно також вирішення великого обсягу завдань щодо матеріально-технічної бази, напрацюванню відповідного досвіду та методології викладання.

Впровадження інноваційних методів навчання в навчальний процес вищих навчальних закладів надає можливість випускнику адаптуватися у мінливих життєвих ситуаціях, в умовах ринку, самостійно, творчо та критично мислити, бути здатним генерувати нові ідеї, бути комунікабельним, грамотним. Тобто сприяє у формуванні висококваліфікованих спеціалістів, здатних до професійного розвитку і творчої праці, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних ефективно працювати у сучасних організаціях та підприємствах.

Інноваційний потенціал вищої школи України сприяє реалізації завдань сучасної освіти та входження в єдиний європейський освітнянський простір.